

**MESURA DE GOVERN SOBRE
INVERSIONS EN ESPAIS VERDS 2008-2011
A LA CIUTAT DE BARCELONA**

MEDI AMBIENT

Octubre 2008

Barcelona reforça les actuacions en verd urbà de proximitat

L'Ajuntament de Barcelona destinarà **137 milions d'euros** en la millora d'espais verds de la ciutat, bona part d'ells de petit i mitjà format, durant els propers 4 anys. Les inversions en espais verds previstes en el Pla d'Actuació Municipal (PAM) 2008-2011 permetran crear nous espais verds i millorar les instal·lacions de 29 indrets a la ciutat, a més de diferents actuacions tant de nou verd urbà com de renovació d'arbrat. També es contempla la millora de l'actual xarxa de reg de la ciutat, l'optimització de la recollida de residus vegetals i la rehabilitació d'edificis emblemàtics de les zones verdes. Es manté el procés d'implantació d'espècies mediterrànies o d'especial resistència en uns entorns pensats per al lleure.

Com a novetat, destaca la implementació d'un nou sistema informàtic que permetrà controlar de manera regular l'estat de qualsevol espai verd de la ciutat. La nova organització de l'Àrea de Medi Ambient, que unifica àmbits fins ara no relacionats, permet tant una planificació com una actuació més integral en relació al verd urbà.

Concretament, les noves inversions en Espais Verds de Barcelona s'articulen a partir de **5 àmbits d'actuació**:

- **Àmbit A:** L'obertura de **nous espais verds** derivats de les reformes urbanístiques, de la recuperació de petits espais i interiors d'illa, i de l'inici del desenvolupament del corredor verd Ciutadella-Collserola.
- **Àmbit B:** La **rehabilitació integral i renovació** de determinats parcs i jardins. En aquest àmbit, s'inclou la renovació de la jardineria i aspectes relacionats amb les infraestructures, el mobiliari, l'enllumenat, els paviments, i els espais de parcs i jardins en el seu conjunt. A més, s'inclou el programa d'obres als diferents districtes on la implantació de verd és molt important.
- **Àmbit C:** La millora del mobiliari, el pla de **renovació de jocs infantils**, la **renovació d'arbrat** d'eixos viaris i **rehabilitació d'edificis històrics** dels parcs.
- **Àmbit D:** La millora dels **sistemes propis** i l'optimització de recursos en la gestió del verd, com ara la gestió informatitzada.
- **Àmbit E:** L'elaboració d'un **Pla Estratègic del Verd Urbanístic**.

| Àmbit A: Obertura de nous espais verds |

L'elevada densitat del teixit edificat a la ciutat ofereix oportunitats cada cop menors de disposar de sòl per a l'ampliació de la superfície verda. Per això, la intervenció dins del teixit urbà ja consolidat necessita d'una planificació acurada, amb un tractament diferenciat del verd. Ja fa temps que la presència d'actuacions amb un important component vegetal s'ha establert a les obres municipals per fer de l'entorn urbà un espai més amable. Aconseguir incorporar verd és un objectiu permanent perquè ens aporta benestar, salut i un espai de convivència.

En total, les **reformes urbanístiques** recollides al Pla d'Actuació Municipal suposen un increment de **19 hectàrees d'espais verds**. En aquest àmbit s'inscriuen totes les actuacions d'aquest tipus que es realitzaran entre aquest any 2008 i el 2011, tant des dels 10 districtes de la ciutat i de l'Àrea de Medi Ambient, com per part de les empreses municipals.

Algunes de les actuacions previstes són, per exemple, a Sants-Montjuïc, el nou Parc Central del barri de la Marina, la cobertura de les vies del tren o les 3 hectàrees de Can Batlló. A Les Corts, l'entorn de Torre Melina i la reforma dels interiors a Doctor Ferran. A Sarrià-Sant Gervasi, Parc del Torrent de les Monges i el Jardí del carrer de Portolà. A Gràcia, el corredor entre Lesseps i Alfons Comin. A Horta-Guinardó la plaça Dante i l'actuació als voltants del Mercat del Guinardó. A Nou Barris, el carrer Aiguablava. A Sant Andreu, l'àmbit de les casernes. Finalment, a Sant Martí, Ca l' Aranyó, Camp Can Framis i el Parc del Camp de la Bota.

Projecte de Can Batlló

En aquest apartat, s'ha de fer un esment especial als **interiors d'illa de l'Eixample**. Des de 1985, data en què es va recuperar el jardí de la Torre de les Aigües, fins enguany, la política de recuperació d'aquests espais ofereix jardins i espais de tranquil·litat per als veïns i veïnes. El nou Pla té com a objectiu continuar amb aquesta línia d'actuació, augmentant superfície de verd o creant de nova, com és el cas de la Illa de Laura Albéniz fins completar una xarxa de 50 interiors d'illa recuperats, més del 10% de les illes de l'Eixample, a fi que tots els residents d'aquest districte disposin d'un jardí a menys de 300 metres de casa. Es realitzaran un total de **20 actuacions** entre nous espais i ampliacions dels existents.

Dins del PAM, també es contempla el **corredor verd Ciutadella-Collserola**, en el marc del projecte de creació d'una xarxa de corredors verds de la ciutat. A més d'aquestes actuacions, s'estudiaran d'altres aplicacions com són les **cobertes vegetals**, una tipologia

de verd urbà que té un gran potencial per millorar la qualitat ambiental de la ciutat. Aquest tipus de sistemes pot instal·lar-se de nou, o sobre cobertes existents, com és el cas de la cobertura de la Biblioteca de la Zona Nord a Nou Barris. També s'estudiaran les possibilitats de noves tecnologies que poden permetre desenvolupar el verd en vertical, generant "murs o façanes verdes".

| Àmbit B: Rehabilitació integral i renovació de parcs |

L'ús intensiu dels parcs, jardins i espais verds requereix la renovació d'estructures i vegetació per tal de mantenir aquest espais amb uns estàndards de qualitat i seguretat adequats. Avaluats els espais com una unitat, cadascun dels parcs considerats requereixen una intervenció global en funció del seu manteniment, infraestructures, gestió sostenible, conservació del projecte original, usos i necessitats.

El nou Pla preveu realitzar actuacions de **rehabilitació** en 10 parcs i treballs de **millora de les infraestructures** (enllumenat, paviments, etc...) en 16 parcs, a més d'actuacions a 3 espais singulars (Park Güell, Collserola i Montjuïc). A més d'aquests **29 espais**, s'inclou un amplíssim programa d'obres als diferents districtes de la ciutat.

Rehabilitació

DISTRICTE	PROJECTES
Eixample	Plaça de la Sagrada Família
Sants – Montjuïc	Parc de l'Espanya Industrial Mirador del Poble Sec Jardins de Costa Llobera (2ª Fase) Conjunt del teatre i jardins del Grec – Jardins Amargós
Sarrià - Sant Gervasi	Parc del Putget
Horta – Guinardó	Parc de les Aigües del Guinardó Jardins Príncep de Girona
Nou Barris	Parc de la Guineueta
Sant Martí	Parc del Clot

Millora d'infraestructures

DISTRICTE	PROJECTES
Ciutat Vella	Pg. Marítim (Almirall Cervera/A. Doria) Jardins Rubió i Lluch Plaça Vicenç Martorell
Eixample	Av. Diagonal/Pl. Pablo Neruda Av. Diagonal/ Pl. de la Hispanitat
Sants – Montjuïc	Plaça del Mig Can Clos
Les Corts	Jardins Josep Goday Jardins Rubió i Tudurí
Gràcia	Plaça del Nord Plaça Laguna Lanao
Horta – Guinardó	Taxonera Forestal Francesc Alegre
Nou Barris	J. Maria Serra Martí
Sant Andreu	Plaça de les Palmeres Plaça Miquel Casablanca
Sant Martí	Parc de Carles I

Obres als districtes

DISTRICTE	PROJECTES
Ciutat Vella	Jardins Torres Clavé Plaça Folch i Torres Jardins de Sant Pau del Camp
Eixample	Passeig de Sant Joan (Pl.Tetuan/Arc de Triomf)
Sants – Montjuïc	Parc de les Tres Xemeneies Plaça de Can Mantega Plaça Herenni
Les Corts	Nou jardí a l'interior d'illa Dr. Ferran / Manila/ Capità Arenas/ Manuel Girona Jardins Bacardí Vicens Vives Europa-Anglesola Plaça Roses
Sarrià-Sant Gervasi	Plaça Wagner Plaça Joan Llongueras Jardins Mercè Rodoreda
Gràcia	Enjardinament Finca de Sansalvador Escales mecàniques Mora la Nova i Jaume Cabrera Jardins interior La Sedeta Jardins Menéndez Pelayo Plaça Lesseps

Horta – Guinardó	Jardins de Frederica Montseny Entorns del Mas Guinardó Parc de la Unitat Interiors de Raimon Casellas Can Marcet
Nou Barris	Urbanització del carrer Artesania (Via Favència/Rodrigo Caro) Interiors de Canyelles Plaça Àngel Pestaña Camí Escolar (Tissó/Molí/Poeta Marsiferm) Campillo de la Virgen Cotxeres Borbó Interiors de Guineueta (Guineueta/Via Favència/Pg. Valldaura)
Sant Andreu	Plaça Jardins d'Elx Interior plaça Baró de Viver Plaça Trinitat Plaça Miquel Casablanques Jardins casa Bloc Recuperació del Molí del Rec Jardins Velia
Sant Martí	Plaça Puigcerdà

Dins d'aquest àmbit, s'inclouen també aquells **espais singulars** que necessiten d'una actuació més acurada o estratègies específiques de gestió seguint criteris urbanístics, veïnals, culturals i artístics. És el cas del **Park Güell**, en el que s'elaborarà un Pla Integral d'Actuacions propi, el **Parc de Collserola** i l'avenç de la seva connexió amb la trama urbana, i la millora d'espais a **Montjuïc**.

| Àmbit C: Renovació de mobiliari, jocs infantils, arbrat i rehabilitació d'edificis històrics |

Aquest àmbit consisteix en renovar el parc d'àrees de joc de la ciutat, substituint els elements de joc que, per la seva antiguitat i el seu desgast per l'ús intensiu, han esdevinguts obsolet. El pla de renovació preveu un **canvi anual de 40 àrees** perquè els elements de joc de les àrees estiguin sempre en perfectes condicions. La implicació del ciutadà per conservar en bones condicions les àrees de joc és imprescindible.

El **mobiliari urbà** existent en els espais verds de la ciutat està sotmès al desgast produït pels efectes del temps i de l'ús que se'n fa. Per mantenir aquests espais en un correcte estat de conservació, s'ha planificat una inversió periòdica amb l'objectiu de substituir els elements de mobiliari urbà envellits per altres més contemporanis, més accessibles, amb tractament antigraffiti i amb un menor cost de manteniment.

L'aplicació del **Pla de l'arbrat viari de Barcelona** ha permès avaluar l'estat de la xarxa de més de **155.000** arbres de la ciutat, renovar les espècies, i conèixer a fons cada un dels arbres i de l'entramat viari. Els arbres de les grans vies i avingudes de la ciutat han patit moltes vegades d'una manera especial l'acció de l'entorn urbà i de la circulació intensa. En aquest moment, molts arbres d'aquests grans bulevards requereixen un rejuveniment, la plantació d'exemplars amb un port vertical i ferm, una nova formació de la capçada, o la renovació de l'espècie plantada, que s'adeqüi a l'espai emblemàtic on es troba. Pel que fa a la **rehabilitació d'edificis històrics** s'actuarà a l'Hivernacle de la Ciutadella i a l'Umbracle.

| Àmbit D: Millora dels sistemes de gestió del verd |

La millora i actualització dels espais verds de Barcelona requereix també que es posin al dia els sistemes propis, la infraestructura que en té cura. És per això que es posa en marxa un ampli programa de millora que inclou aspectes com l'**extensió i optimització de la xarxa de reg** (amb especial èmfasi en l'aprofitament d'aigua freàtica), la potenciació de la xarxa de dipòsits i de la xarxa de recollida de residus vegetals, i la prevenció en espais forestals.

En aquest sentit, s'ha programat l'extensió del reg automàtic, el control informàtic d'aquesta xarxa i la **connexió de la depuradora d'aigües residuals del Llobregat amb Montjuïc**. A més, es contempla l'ampliació i millora de la **xarxa d'horts urbans**, que actualment compta amb 12 espais, i s'optimitzarà la senyalització de diversos parcs, jardins i espais enjardinats. Finalment, es preveu també la redacció i aplicació d'un pla de millora de la recollida dels residus vegetals, i l'anàlisi i correcció de la intensitat lluminosa als parcs, si fos necessari.

Nou Sistema de control del Verd Urbà: Destaca també en aquest apartat l'elaboració d'un projecte per al desenvolupament d'un **Sistema d'Informació Geogràfica** que permetrà la identificació de cada un dels elements espacials del verd en la cartografia de la ciutat per aconseguir una gestió centralitzada dels espais verds i l'arbrat viari. L'accessibilitat d'aquest sistema informàtic es farà des de terminals en xarxa com des de dispositius mòbils de treball per a les brigades distribuïdes en tot el territori.

| Àmbit E: Pla Estratègic del Verd Urbanístic |

L'Ajuntament de Barcelona està treballant en la constitució d'un **marc teòric** en el que s'estableixin unes prioritats en relació a la gestió dels espais verds, posant l'accent en la gestió adreçada als hàbitats i a les espècies d'especial interès, i en la difusió i en la participació ciutadana. Aquesta estratègia constituirà un compromís de la ciutat en la **conservació de la biodiversitat** en general. L'objectiu és vetllar per les àrees de la ciutat d'especial interès natural, per les connexions entre zones naturals i per la naturalització dels ambients urbans. Es preveu dur a terme aquest procés aprofundint en la relació amb els departaments municipals, i amb les altres administracions, institucions i entitats implicades, perquè és un tema que requerirà aconseguir acords globals.

Dins d'aquest marc teòric, s'inscriu la preparació del **Pla estratègic del verd Urbanístic**, que pretén definir i acordar el desenvolupament del verd a Barcelona per als propers 15 anys. Aquesta és una reflexió compartida sobre les demandes, les funcions i el valor socioambiental del verd a la ciutat amb l'objectiu de definir una visió estratègica a mitjà i llarg termini que permeti planificar un model de ciutat mediterrània més sostenible en l'horitzó 2025.